

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie **A.O.**
skazanego z art. 156 § 3 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
w dniu 22 maja 2018 r.
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w P.
z dnia 4 lipca 2017 r., sygn. akt II AKa [...] /17
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w P.
z dnia 10 kwietnia 2017 r., sygn. akt XVI K [...] /16

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację, jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. Ł.B., Kancelaria Adwokacka w P. 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych) w tym 23 % podatku VAT za sporządzenie i wniesienie, jako wyznaczony obrońca z urzędu, kasacji na rzecz skazanego;**
- 3. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2017 r. sygn. akt XVI K [...] /16 Sąd Okręgowy w P. uznał A.O. za winnego popełnienia przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 156 § 3 k.k. i za ten czyn skazał go oraz wymierzył mu karę 4 lat pozbawienia wolności. Nadto sąd orzekł w przedmiocie zaliczenia na poczet orzeczonej kary

pozbawienia wolności okresu zatrzymania i tymczasowego aresztowania, oraz o dowodach rzeczowych i kosztach procesu.

Apelację od wyroku wniósł obrońca oskarżonego zarzucając rozstrzygnięciu:

„- obrazę przepisów prawa materialnego w postaci naruszenia art. 60 § 2 k.k. poprzez niezastosowanie wobec oskarżonego instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary przewidzianej we wskazanym powyżej przepisie, pomimo spełnienia przez niego przesłanek określonych w tym przepisie, co w efekcie doprowadziło do orzeczenia kary niewspółmiernie surowej podczas, gdy A.O. w toku postępowania w przedmiotowej sprawie przyznał się do zarzucanego mu czynu i złożył wyjaśnienia już na początkowym etapie postępowania, a także wyraził szczerą skruchę;

— rażącą niewspółmierność kary, której orzeczenie w wymiarze 4 lat pozbawienia wolności nastąpiło bez dostatecznego uwzględnienia ustawowych zasad wymiaru kary określonych w art. 53 k.k. i bez rozważenia wszystkich istotnych okoliczności świadczących na korzyść oskarżonego, takich jak przede wszystkim fakt przyznania się oraz złożenia szczegółowych i wyczerpujących wyjaśnień, wyrażenie szczerzej skruchy oskarżonego, jego uprzednia niekaralność, młody wiek, a także okoliczności związane z sytuacją rodzinną oskarżonego, tj. utrata brata, z którym łączyła go silna więź emocjonalna oraz ogromne poczucie winy spowodowane świadomością pozbawienia życia brata, pomimo iż wszystkie wskazane powyżej okoliczności skutkować winny zastosowaniem wobec oskarżonego A.O. nadzwyczajnego złagodzenia kary”.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zastosowanie instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary określonej w art. 60 § 2 k.k. i wymierzenie kary na podstawie art. 60 § 6 k.k., uwzględniającej wszystkie okoliczności łagodzące odpowiedzialność karną oskarżonego, poniżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, tj. karę adekwatną do stopnia zawinienia oraz odpowiadającą dyrektywom określonym w art. 53 k.k. w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności. Jako wniosek alternatywny obrońca zgłosił żądanie uchylecia zaskarżonego wyroku w części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze zaskarżył prokurator podnosząc zarzut rażącej niewspółmierności kary. Mając na względzie tak sformułowany zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu A.O. kary 7 lat pozbawienia wolności.

Wyrokiem z dnia 4 lipca 2017 r. Sąd Apelacyjny w P., w sprawie o sygn. akt II AKa [...] /17, zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasację od wyroku sądu odwoławczego złożył obrońca skazanego, zarzucając orzeczeniu:

„rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, polegające na obrazie przepisu art. 60 § 2 kk poprzez niezastosowanie wobec oskarżonego instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary przewidzianej we wskazanym powyżej przepisie, pomimo spełnienia przez niego przesłanek określonych w tym przepisie, co w efekcie doprowadziło do orzeczenia kary niewspółmiernie surowej, podczas, gdy A.O. w toku postępowania w przedmiotowej sprawie przyznał się do zarzucanego mu czynu i złożył wyjaśnienia już na początkowym etapie postępowania, a także wyraził szczerą skruchę, co powodowało zaistnienie szczególnie uzasadnionego wypadku, kiedy nawet najniższa kara przewidziana za przestępstwo byłaby niewspółmiernie surowa.”

Stawiając taki zarzut autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Rejonowej [...] w P. wniósł o oddalenie kasacji, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasację obrońcy skazanego należało oddalić w trybie przewidzianym w art. 535 § 3 k.p.k.

Podniesiony przez autora kasacji zarzut jedynie od strony formalnej odpowiada uchybieniu, które polegać ma na naruszeniu prawa materialnego. Przepis art. 60 § 2 k.k. posługuje się stylizacją „może”, co oznacza, iż daje on sądowi tylko możliwość jego zastosowania a nie obowiązek. W takiej zaś sytuacji nie może być mowy o obrazie prawa materialnego. W warstwie merytorycznej okoliczności podniesione przez skarżącego kwalifikują więc zarzut kasacji jako zarzut z kategorii uchybienia odpowiadającego rażącej

niewspółmierności kary a nie obrazy prawa materialnego. Tego rodzaju zarzut jest jednak wprost niedopuszczalny w postępowaniu kasacyjnym w świetle wyraźnego brzmienia art. 523 § 1 k.p.k. zd. drugie. Wspomiane unormowanie wyklucza możliwość formułowania w kasacji zarzutu rażącej niewspółmierności kary i to zarówno, gdy jest on podniesiony wprost, jak i wówczas, kiedy - zmierzając do nieuprawnionego ominięcia ustawowego zakazu - pozoruje zarzut rażącej obrazy prawa. Powyższych zapatrywań zdaje się nie dostrzegać skarżący, który stawiając zarzut obrazy art. 60 § 2 k.k. ponownie kwestionuje nie tyle sam fakt zaistnienia okoliczności relewantnych z punktu widzenia wymiaru kary, a w szczególności instytucji fakultatywnego nadzwyczajnego złagodzenia kary, co stopień ich wartościowania. Ocena tych okoliczności, ważkich w procesie miarkowania kary, dokonana przez autora kasacji odbiega od tej zaproponowanej w rozstrzygnięciu sądu I instancji i zaakceptowanej przez sąd odwoławczy, co zdaniem skarżącego determinuje skuteczność stawianego zarzutu obrazy art. 60 § 2 k.k. Na tle tych rozważań takie postąpienie autora kasacji musiało prowadzić do oddalenia kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Jedynie na marginesie należało w tym miejscu wspomnieć, że tożsamy zarzut był uprzednio podnoszony w apelacji i rozpoznany przez sąd odwoławczy w toku kontroli instancyjnej (vide str. 3 uzasadnienia numeracja SN). Skuteczność kasacyjnego zarzutu stanowiącego powtórzenie w skardze kasacyjnej zarzut apelacji, wymaga postawienia sądowi odwoławczemu zarzutu obrazy przepisów art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k.. Jednak w tym wypadku autor kasacji nie zarzucił sądowi II instancji zarzutu nie rozpoznania czy nienależytego rozpoznania zarzutów apelacji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie. Wobec sporządzenia kasacji przez obrońcę z urzędu zasadne było przyznanie mu stosownego wynagrodzenia za tę czynność procesowa, a wobec sytuacji majątkowej skazanego celowe było zwolnienie go od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.